

Politiit, eqqartuussisoqarneq aammalu illersornissaq

1. Politiit

Politiit

Naalagaaffeqatigiinnerup iluani Kalaallit Nunaat namminersortumik politeeqarfiuvoq. Politeeqarfik aaqqissuussaanikkut Justitsministeriap ataani inissisimavoq.

Politeeqarfik sumiiffinni politeeqarfinnut sisamanut immikkoortiterneqarsimavoq, politiinilli immikkoortiterineq kommunit killeqarfiinut assingupput, illoqarfinnillu ataani taaneqartunik imaqarlutik (kujataanit tulleriaarlugit):

- Kujataani politiit: Nanortalik, Qaqortoq aammalu Narsaq.
- Sermersuumi politiit: Paamiut, Nuuk, Tasiilaq aammalu Ittoqqortoormiit.
- Qeqqani politiit: Maniitsoq, Kangerlussuaq aammalu Sisimiut.
- Qaasuitsumi politiit: Aasiaat, Qeqertarsuaq, Qasigiannnguit, Ilulissat, Uummannaq, Upernavik, Pituffik aammalu Qaanaaq.

Sumiiffinni sisamani politeeqarfiit pingaarnerit ataatigut titarnernik nalunaaqutsersimapput.

Politeeqarfik naalagaaffiup politiivisa qitiusumik nalunaarsuiffiinnut atavog, ilaatigut pinerluttulerinermut nalunaarsuiffimmut aammalu Europamiut Schengen Informations System-ianni (SIS) (immikkoortup ilaani takuneqarsinnaasumi) nalunaarsuiffinnut. Taamatuttaaq politiit akiliisitsiniarnermi aammalu anisitsiniarnermi suliaasanut eqqartuussinermi naammassitsiniaasutut oqartussaataapput.

Januaarip aallaqqaataa 2010 aallarnerfigalugu Kalaallit Nunaat eqqartuussivinni inissisimasuni eqqartuussinermi naammassitsiniaasartunik peqaleraluarpog. Eqqartuussinermi naammassitsiniaasartut aningaasanik piumasagaatit tamakkerlugit suliarisarpaat, assersuutigaluguli anisitsiniarnermi suliaasat politiinit sulii suliarineqartarput.

Politimesterip atorfeqarfia Nuummi inissisimasog suliassaqarfinnut pingasunut immikkoortiterneqarsimavoq: Allaffissornikkut aqutsisoqarfinnut, pisoqartillugu sulianik ingerlatsisumut aammalu inatsisilerinermi ingerlatsisumut. Taaneqartoq kingulleq politeeqarfinni unnerluussisussaataasuvog.

Politiit pillugit annertunerusumik paasissutissat nittartakkami:
www.politi.dk/Groenland-imi takukkit.

Takussutissaq 1.1. Kalaallit Nunaanni politeeqarfinni sulisut

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sulisut katillugit	298	303	282	298	313	339	337
Politiit	115	117	109	118	135	147	148
Politiinngorniat	29	27	17	17	17	22	16
Politiinut taartissatut sillimasut	48	50	49	48	45	44	44
Kommunefogedit	49	48	44	44	47	53	51
Angallatini inuttat	21	21	21	21	21	19	19
Inatsisilerinermi sulisut	7	7	8	9	9	9	10
Allaffimmi sulisut	28	32	33	39	37	42	46
Allaffimmi ilinniartut/allaffimmiunngorniat	...	...	...	...	...	1	1
Viceværtit	1	1	1	2	2	2	2

Najoqqutaq: Årsstatistik 2015 – Kalaallit Nunaanni politimesteri

Takussutissaq 1.2. Passit aammalu ingerlatitsisinnaanermut allagartat atuuttut

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Passit aammalu ingerlatitsisinnaanermut allagartat	8.043	5.669	4.986	4.447	4.503	5.373	5.730
- Passit atuutsinneqartut	5.989	3.731	3.191	3.000	3.089	3.023	3.433
- Ingerlatitsisinnaanermut allagartat atuutsinneqartut	2.054	1.938	1.795	1.447	1.414	2.350	2.297

Najoqqutaq: Årsstatistik 2015 – Kalaallit Nunaanni politimesteri

Takussutissaq 1.3. Angallannermut inatsimmik unioqqutitsinerit

	2011	2012	2013	2014	2015
Angallannermut inatsimmik unioqqutitsinerit katillugit	848	822	933	944	915
Angallannermi ajutoornerit	143	128	118	122	136
- Inunnik ajoquserullit	32	36	34	38	42
- Atortunik ajoquserullit	71	61	48	53	58
- Imigassartorsimalluni/aalakoorluni biilernerit inunnik ajoquserullit	2	8	6	2	7
- Imigassartorsimalluni/aalakoorluni biilernerit inunnik ajoquseroqanngitsut	38	23	30	29	29
Angallannermut inatsimmik unioqqutitsinerit allat	705	694	815	822	779
- Imigassartorsimalluni/aalakoorluni biilernerit inunnit ajoquseroqanngitsut	128	112	132	98	104
- Qamutini amigaatillit	19	23	14	56	30
- Ingerlatitsisinnaanermut allagartaqarani biilernerit	83	117	71	60	64
- Ingerlatitsisinnaanermut allagartaq nassarnagu biilernerit	35	32	55	56	62
- Sukkassusissap killinganik aalajangersakkanik unioqqutitsinerit	17	5	26	44	23
- Qitequtaasap isumannaallisaatip/meeqqat sukaqqannginnerat	48	67	152	152	108
- Biilernerimi oqarasuaammik angallattakkamik atuinerit	112	72	70	83	117
- Piffissami arsaagaasimaffimmi biilernerit	11	15	15	11	11
- Angallannermut inatsimmi allat	252	251	280	262	260

Najoqqutaq: Årsstatistik 2015 – Kalaallit Nunanni politimesteri

Takussutissaq 1.4. aanngajaarniutit pillugit inatsimmik unioqqutitsinerit, aammalu annertussusaat

	Suliat amerlassusaat	Hash annertussusaa grammimut	Kokain grammimut	Aningaasat katillugit
Politeeqarfik	513	42.944,86	2	1.731.204,50
Nanortalik	9	393,50	-	11.600,00
Qaqortoq	25	1.086,70	-	40.118,00
Narsaq/Narsarsuaq	23	1.004,50	-	118.900,00
Paamiut	9	137,76	-	80.697,50
Nuuk	185	13.681,00	2*	604.205,00
Tasiilaq	12	154,50	-	117.270,00
Ittoqqortoormiit	-	-	-	-
Maniitsoq	23	2.092,20	-	9.300,00
Kangerlussuaq	64	11.125,80	-	409.000,00
Sisimiut	61	5.999,87	-	7.000,00
Aasiaat	43	2.761,30	-	222.250,00
Qeqertarsuaq	6	564,10	-	-
Qasigiannuguit	1	2,00	-	10.864,00
Ilulissat	50	3.846,53	-	50.000,00
Uummannaq	2	95,00	-	50.000,00
Upernavik	-	-	-	-
Pituffik	-	0,10	-	-
Qaanaaq	-	-	-	-

Nalunaarut: * LSD-mik iisartakkat marluk

Najoqqutaq: Årsstatistik 2015 – Kalaallit Nunanni politimesteri

2. Pinerluttulerinermi inatsit

Pinerluttulerinermi inatsit

Pinerluttulerinermi suliat eqqarsaatigissagaanni inatsimmik atuutsitsineq inatsisinut marlunnut avinneqarsinnaavoq, tassa pinerluttulerinermi inatsimmut aammalu immikkut inatsisinik atuutsitsinermut.

Pinerluttulerinermi inatsisip Danmarkimi pillaaasarnermut inatsisimmi suliassa qarfiit assigai, tassaniillutik pisortat oqartussaataitaannut pinerluttuliornerit, ilaqtariinnermut tunngasunut pinerluttuliornerit, kinguaassiuutitigut pinerluttuliornerit, toqutsilluni timimillu pinerliilluni pinerluttuliornerit aammalu pisuussutit tungaasigut pinerluttuliornerit.

Takussutissaq 2.1. Pinerluttulerinermi inatsimmik unioqqutitsinerit

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Pinerluttulerinermi inatsimmi katillugit	5.626	5.655	5.150	5.336	4.713	4.338	4.132
Toqutsilluni timimillu pinerliilluni pinerluttuliornerit	898	867	807	769	754	725	669
- toqutsinerit	11	11	2	7	6	4	3
- toqutseriarnerit	22	25	19	12	16	16	13
- mianersuaalliorluni toqutsinerit	-	3	-	-	1	3	-
- nakuusernerit	865	828	786	750	731	702	653
Kinguaassiuutitigut pinerluttuliornerit	347	382	337	306	318	311	295
- pinngitsaaliilluni atoqateqarnerit pinngitsaaliilluni atoqateqariameq ilanngullugu	129	165	128	142	112	132	134
- inatsisinik unioqqutitsilluni pinngitsaaliilluni atoqateqarnerit	...	...	2	1	-	-	-
- tarnikkut innarluutilinnik kinguaassiuutitigut atornerluinerit	...	...	7	1	-	-	2
- maleruutiinnarluni pissuseqarnermi kinguaassiuutitigut atornerluinerit	-	2	1	3	6	2	1
- meeqqamut 15 inorlugit ukiulimmut kinguaassiuutitigut atoqateqarnerit	66	64	75	54	70	52	31
- 18 inorlugit ukiulimmut ileqqusaanngitsuliorluni kinguaassiuutitigut atoqateqarnerit	-	1	1	6	4	7	9
- iluanaarniutigalugu arnerinerit/anguserinerit	...	...	-	2	-	-	-
- kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliornerit	152	150	119	95	119	115	115
- atoqateqarnissamut sunniisartunik tuniniaanermi kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliornerit	...	...	-	-	1	-	-
- meeqqanik pornografii	...	...	1	-	2	1	2
- meeqqanik pornografiinik pigisallit	...	...	3	2	4	2	1
Pisuussutit tungaasigut pinerluttuliornerit	2.671	2.744	2.552	2.844	2.426	2.174	2.022
- tillinniarnert	772	849	688	849	676	600	525
- tillinnerit	991	955	891	961	834	686	648
- peqquserlunnerit, imminut paarititanik peqquserluuteqarnerit, piginnaatitaanermik peqquserluuteqarnerit	183	185	204	246	175	149	196
- niuertarfimmi tillinnerit	707	741	749	744	700	692	626
- ujajaanert	18	14	20	44	41	47	27
Aserorterinerit	858	839	710	715	658	594	572
Akuerineqarani atornerit	338	282	265	287	154	150	148
Pinerluttulerinermi inatsimmi allat	514	541	479	415	403	384	426

Malugiuq: 2013-imi kisitsisinut paasissutissat suliarineqarnerat ukiunut siuliini Kalaallit Nunaanni Politiit saqqummersissimasaannik allaanerummata, taamaattumillu ukiuni 2009, 2010, 2011 aammalu 2012-imi kisitsisit siuliani saqqummersitanit allaanerusinnaapput.

Najoqqutaq: Årsstatistik 2015 – Kalaallit Nunaanni politimesteri

3. Immikkut inatsiseqarneq

Immikkut inatsiseqarneq

Immikkut inatsiseqarnermi inatsisit allat pineqaatiissiisinnannermut tunngaviusut pineqarput. Tassaniipput ilaatigut angallannermut inatsit, aanngajaarniutit pillugit inatsit, ikuallannermut inatsit, politiit malittarisassa, akileraartarnermut akiitsuutinullu inatsit, avatangiisinut inatsit aammalu aalisarnermut inatsit.

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsit aammalu immikkut inatsiseqarneq pillugit annertunerusumik nittartakkani: www.retsinfo.dk–imi aamma www.naalakkersuisut.gl–imi takukkit.

Takussutissaq 3.1. Immikkut inatsisinik unioqquitsinerit

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Immikkut inatsiseqarnermi katillugit	709	779	808	898	1.005	985	1.046
Immikkut inatsisit pillarneqaataasartut allat	608	656	596	726	739	770	645
- Aanngajaarniutit pillugit inatsit	554	509	473	574	585	629	513
- Eqqartuussisoqarnermi inatsit	-	4	2	9	3	10	7
- Sakkut pillugit inatsit	6	6	3	12	12	5	5
- Ikuallannermut inatsit	30	46	16	25	24	28	24
- Politiit malittarisassa	18	91	102	106	115	98	96
Uumasut piniarnerlu pillugit inatsisit	90	109	72	41	76	82	66
Unioqquitsinerit allat	11	14	140	131	190	133	335

Nalunaarut: Unioqquitsinerit allat immikkut inatsisinik soorlu akileraartarnermut akiitsuutinullu inatsisinik, peqqinnissamut isumaginninnermullu inatsisinik, sanaartornermut ineqarnermullu inatsisinik, avatangiisinut inatsisinik, sulinerit, assartuinerit il.il. inatsisinik, ingerlatsivinnut aammalu suliffeqarfinnut inatsisinik, illersormissamut assigisaanullu inatsisinik, oqartussat illuutaat pillugit inatsisinik aammalu oorinooqutit aningaasaliissutillu il.il. pillugit inatsisinik unioqquitsinerit pineqarput.

Najoqqutaq: Årsstatistik 2015 – Kalaallit Nunaanni politimesteri

Ujaasinerit aammalu annaassiniarnerit

Politiit annaassiniarnissamut, tassani nuna tamakkerlugu aammalu sumiiffiup imartaani ujaasinnissamut annaassiniarnissamullu akisussaataaapput. Tassani pineqarput Kalaallit Nunaanni najugaqarfiit imartaat pineqarput.

Issittumi Sakkutooqarfiup imartani sumiiffiit avataanniittuni immakkut annaassiniaanerit akisussaaffigai taamatullu timmisartumik annaassiniaanerit Statens Luftfartsvæsenimit akisussaaffigineqarlutik, tassani pineqarput pisariaqartitsisunik timmisartumik ujaasinerit aammalu annaassiniaanerit. Annaassiniaanermi politiit angallataat atornerqartarput, aammalu assersuutigalugu timmisartut qulimiguulillu, inuinnaat umiatsiaaraat aalisariutillu sulianut ataasiakkaanut aammalu Issittumi Sakkutooqarfiup ataani suliaqarfinnut attartukkat. Politiit angallataat sisannik sanaajusut sisamat Nuummi, Qaqortumi aammalu Sisimiuni aalajangersimasumik angerlarsimaffeqarput.

Inuinnarnut eqqartuussisutigoortumik suliat

Politiit inuinnarnut eqqartuussisutigoortunik amerlasuunik suliaqartarput. Ilaatigut nunani allamiunut inatsiseqarneq pillugu sulianik, ateqartitsinerit sulianik, ataataassarsiuinerit aammalu pinngitsaaliissummik

naammassititsinissanut allanut aningaasanik piumasaqaataannaanngitsunik sulianut, assersuutigalugu anisitsiniaanermut sulianik ingerlataqartarput.

Taakku saniatigut politiit passinik, ingerlatitsisinnaanermut allagartanik aammalu qamutit nalunaarsukkat allagartaannut akuersissuteqartarput. Pisortat piumasaqaataat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup qitiusumik akiliisitsiniarnermut oqartussaannit ingerlanneqartarput.

Takussutissaq 3.2. Inuinnarnut eqqartuussisutigoortumik suliat

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Suliat allat katillugit	4.114	3.902	3.599	4.141	3.697	3.652	4.076
Ataatassarsiunerit	739	717	629	639	581	715	714
Pigisanik navianartorsiornerit	1.184	1.294	1.199	1.445	1.618	1.130	1.417
Pillaatitut akileeqqussutit	1.424	1.307	1.176	1.463	944	1.087	1.156
Pinerluttuliorfigineqarsimasunut taarseeqqusissutit	312	136	207	259	176	291	389
Sakkunut akuersissutit	12	19	39	28	4	12	4
Sullinneqarnerit	88	99	95	76	88	101	85
Pasinarumik toqusut/toqusimasut nassaarineqartut	66	64	56	63	62	64	61
Imminornerit	36	62	54	29	43	44	37
Imminoriaraluarnit	55	63	40	49	47	65	60
Pinngitsaaliissummik unitsitsinerit	41	36	30	42	36	54	52
Ujaasinerit annaassiniarnerillu	157	105	74	48	98	89	101
- SAR immakut ujaasinerit	...	...	41	24	51	54	53
- SAR nunannut ujaasinerit	...	...	6	8	7	16	19
- Ujaasinerit/ujaarineqartut imaluunniit ajunaarsimasutut ilimagineqartut	...	...	25	13	11	4	7
- Ujaasinerit/inissiisarfimmit tammartut	...	...	1	1	23	13	18
- Ujaasinerit/angerlarsimaffimmit tammartut	...	...	1	2	6	2	4

Najoqqutaq: Årsstatistik 2015 – Kalaallit Nunaanni politimesteri

Kalaallit Nunaanni Pinerlutsaaliuinnermut Siunnersuisoqatigiit - PiSiu

Kalaallit Nunaanni Pinerlutsaaliuinnermut Siunnersuisoqatigiinni politimesteri siulittaasuuvog, taamatullu allattoqarfik aaqqissuussaannikkut Politimesterip Atorfeqarfiani inissisimalluni.

Siunnersuisoqatigiit pillugit paasissutissat annertunerusut ukiumoortumillu nalunaarusiat www.pisiu.gl –imi aammalu siunnersuisoqatigiit facebookimi qupperneranni takuneqarsinnaapput.

Nunat tamalaat akornanni suleqatigiinneq

Kalaallit Nunaat Schengenimi suleqatigiinnermi peqataavoq taamatullu aammalu europamiut Schengen Informations Systemianni (SIS) ilaalluni. Ataqqatigiissumik aaqqissuussivik pinerlunniartartunut aammalu inunnut piumaneqanngitsunut nalunaarsuiffiuvog aammalu nunamut isertunut nakkutilliinnermi atorineqartarluni. 2001 aallarnerfigalugu Kalaallit Nunaata Schengenimi nunat sinnerlugit Schengenip sumiiffiini avataaniittunit nunamut isertunut nakkutilliineq ingerlappaa.

Schengenimi suleqatigiinneq pillugu nittartakkami: www.eu-oplysningen.dk/emner/schengen/ -imi atuartoqarsinnaavoq.

4. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfianik, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmik aammalu sumiiffinni Eqqartuussivinnik tassani Kujallermi Eqqartuussivimmik, Sermersuumi Eqqartuussivimmik, Qeqqani Eqqartuussivimmik aammalu Qaasuitsumi Eqqartuussivimmik imaqarput. Sumiiffinni arfineq pingasut aalajangersimasumik inuttalersugaapput. Missiliorlugulu 80-inik Eqqartuussiviit sulisoqarput.

Januaarip aallaqqaataa 2010 aallarnerfigalugu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisoqarnermi inatsit suliassaqaarfinni assigiinngitsuni allanngortinneqarpoq, tassanilu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit pilersinneqarput. Taamaattumik 2010-mit kisitsisitigut paasissutissat tunngavigineqartut sumiiffinni eqqartuussiviit, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik aammalu Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfia malillugit naatsorsorneqartassapput.

Taamatullu januaarip aallaqqaataa 2010 aallarnerfigalugu eqqartuussivikkoortumik aningaasanik akiliisitsiniarnermut suliat sumiiffiit eqqartuussiviini suliarineqartalerput, tamanna kisitsisitigut paasissutissani suliassaqaarfittut nutaajulluni ilaatinneqartalissaaq. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit Danmarkimi Eqqartuussivinnut atapput.

Sumiiffinni eqqartuussiviit

Suliat amerlanerpaartaat sumiiffiit eqqartuussiviini aallartinneqartarput. Sumiiffinni eqqartuussiviit eqqartuussisui Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviini sumiiffinni eqqartuussisutut ilinniakkamik ilinniarsimasuusarput imaluunniit inatsisilerinermi ilinniarsimasuusarlutik.

Suliaq inatsisitigut naammassiuminaappat sumiiffimmi eqqartuussisup – nalinginnaasumik suliameq pineqartup aappaanit inassuteqarfigineqarluni – suliaq Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmik inatsisilerinermi ilinniarsimasunik eqqartuussisoqartumut ingerlateqqissinnaavaa. Suliaq suli siullermeerlugu suliareqqaarneqassaaq tulliullugulu eqqartuussisuuneqarfimmut ingerlateqqinneqarsinnaalluni.

Eqqartuussutigineqartut aammalu aalajangiinerit sumiiffiit eqqartuussiviini naammassineqarsimasut tamarmik eqqartuussisuuneqarfimmut suliassanngorteqqinneqarsinnaapput. Sumiiffiit eqqartuussiviini aalajangiinerit inuinnarnit suliassanngortinneqarsimasut aammalu pinerluttulerinermi suliassat sumiiffimmi eqqartuussisumit eqqartuussisooqataasuniillu marlunnit aalajangerneqartarput.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik inatsisilerinermi ilinniarsimasunik eqqartuussisoqarluni sulianik siullermeerinernik eqqartuussiviuvoq. Suliassat ilaat Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviani sumiiffinnilu eqqartuussivikkooratik aallaqqaataaneerlugit suliarineqartarput. Tassani pineqarput inuinnarnik

suliassanngortitat nalinginnaasut, inatsisinik aalajangersimasunik unioqqutitsinerit aammalu akiliisinnaannginnermik suliat – assersuutigalugu akiliisinnaajunnaarnermi aammalu akiitsunik isumakkeerinninnermi.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup eqqartuussinermi akileraarutit aammalu aalajangersimasunik nammineq pigisaqarnermi pigisaniullu nuunneqarsinnaasunik piginnaatitaaffinnik, umiarsuit nalunaarsorsimasut minillugit, nalunaarsuinerit suliarisarpai.

Taamatuttaaq sumiiffinni eqqartuussiviit Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmut sulianik ingerlatitseqqiisinnaapput, suliat naammassiuminaappallaarpata tunngavilersugassaappataluunniit. Eqqartuussivinni suliat saniatigut Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviani inatsisilerisut sumiiffiit eqqartuussiviini sulisut ilinniartillugillu ilitsersornissaat akisussaaffigaat.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup ulluinnarni allaffissornikkut aqutsinermi eqqartuussivinni suliassat siullermeerlugit suliarineqarnerat ingerlataraat.

Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfia

Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfiani sumiiffiit eqqartuussiviini imaluunniit Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviani suliat naammassineqarsimasut, eqqartuussiveqarnermilu inatsit malillugu eqqartuussisuuneqarfimmut aappasaanik suliassanngortinneqarsimallutik ingerlateqqinneqarsinnaasut suliarineqartarput. Tulliullugu suliarineqartarput ataataarsuussinermi suliat suliareqqitassanngorteqqitat siullermeerlugit suliat. Eqqartuussisuuneqarfittaaq Den Særlig Klageretimet (immikkut ittumik maalaaruteqartarfik) pinerluttulerinermi sulianut suliareqqitassanngortitsineq pillugu oqaaseqaatinik nalunaaruteqartarpoq.

Sumiiffiit eqqartuussiviini imaluunniit Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviani eqqartuussummik aalajangiiffigineqarsimasut tamarmik eqqartuussisuuneqarfimmut suliareqqitassanngortinneqarsinnaapput. Aalajangiinerillu allat tamarmik aamma eqqartuussisuuneqarfimmut ingerlateqqinneqarsinnaallutik. Taakku aalajangiinernik (siornatigut eqqartuussutit inernerit) aammalu peqqussutinik taaneqartarput. Aalajangiinernik eqqartuussisuuneqarfimmut ingerlatitseqqiinerit eqqartuussummik eqqartuussisuuneqarfimmut aalajangeqqitassanngortitsinikkut pisarpoq. Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfia Nuummi suliaqarfeqarpoq, eqqartuussivinnili suliat pisariaqartillugu aammalu sumiiffiit eqqartuussiviisa suliaqarfiini ingerlanneqartarput.

Suliani eqqartuussutit Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfiani suliarineqartut kingusinnerpaamik qaammatit pingasut qaangiunnerini suliat aalajangiiffigineqarsimasutut nalunaarutigineqassapput. Eqqartuussisuuneqarfimmi suliaq naammassineqarpat Eqqartuussiviit Qullersaannut taamaallaat suliassanngorteqqinneqarsinnaavoq immikkut illuinnartumik isikkoqarpat. Taama pisoqartillugu Procesbevillingsnævni

(suliareqqitassanngortitsinermut akuersissutitut immikkoortortaqarfik) tapiissuteqarfigineqarsimanissaq piumasaqaataavoq.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit pillugit nittartakkat qallunaatut: www.domstol.gl imaluunniit kalaallisut: www.eqqartuussivik.gl alakkarneqarsinnaapput.

5. Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik

2015-imi Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik 154-inik ammasunik isertitsiveqarpoq 56-it Nuummi, 29-t Ilulissani, 29-t Sisimiuni ("utoqqalinermi inissat" qulingiluat ilanngullugit), 15-it Tasiilami Aasiannilu aammalu 10-t Qaqortumi. Nalinginnaasumik isertitsiviit "Pineqaatissinneqarsimasunut Isertitsivik"-nnik taaneqartarput, ukiunili kingullerni isertitsiviit pineqaatissinneqarsimasunuinnaq inissaqartitsinatik aamma eqqartuunneqarnissamut tigummigallakkanut amerliartortunut inissaqartitsisarput.

Nuummi isertitsivik 2018-imi nutaamik isertitsivimmik 36-nik ammasunik aammalu 40-nik matoqqasunik inissaqartitsisumik taarserneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Taamatuttaaq Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik nakkutilliinermut immikkoortortaqarfeqarpoq (Pinerluttunut isumaginnittut ammasumiittut) Nuummi aammalu illoqarfinni isertitsiveqarfiusuni sumiiffinni Maniitsumilu allaffeqartunik. Immikkoortortaqarfiit pingaarnertut suliassaraat eqqartuussisunut inunnik misissuinerit, eqqartuussutit malillugit iliuuseqarnerit aammalu inuiaqatigiinni sulisitaanernut nakkutilliineq aammalu misiligummik iperagaasunut il.il. nakkutilliinerit.

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik Justitsministeriap ataani inissisimavoq aammalu 2010-mili sumiiffimmi aqutsisoqarfimmit (Qullersaqarfik) Nuummiittumik allaffissornikkut ingerlanneqarluni.

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunut Isumaginnittoqarfik pillugu annertunerusumik nittartakkami: www.kriminalforsorgen.gl-imi atuartoqarsinnaavoq.

6. Illersornissaq

Illersornissaq

Illersornissaq qallunaat naalagaaffiata ataani inissisimavoq. Namminersorneq pillugu inatsimmi allassimavoq illersornissamut suliassaqqarfik suliassaqqarfiit Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqqarsinnaanerannik periarfissaanngitsut ilaanniittoq.

Sakkutooqqarfik (Grønlands Kommando) Arsuup kangerluani Kangilinnguani inissisimanikuuvoq. Sakkutooqqarfillu 31.oktobari 2012 aallarnerfigalugu matuneqqarpoq. Taarsiullugu Issittumi Sakkutooqqarfik (Arktisk Kommando) Nuummi siulersuisoqqartoq pilersinneqqarpoq. Issittumi Sakkutooqqarfik Forsvarkommando ataani inissisimavoq, taamatullu Issittumi Sakkutooqqarfiup pisortaa illersornissamut pisortap ataani inissisimalluni.

Kalaallit Nunanni sumiiffinni kiffartuussinerit ataani taaneqqartut Issittumi Sakkutooqqarfiup pisortaata akisussaaffigai. Tassani pineqqarput Station Nord, Slædepatruljen SIRIUS Danebrog-imi immikkoortortaqqarfeqqartoq, Forsvarets Vagt Mestersvig. Luftgruppe Kangerlussuarmi aammalu Logistik Center Grønland Aalborgimi timmisartaqqarfeqqartoq. Taamatuttaaq Issittumi Sakkutooqqarfik Thule Air Base-mut attaveqqarpoq.

Issittumi Sakkutooqqarfiup pingaarnertut suliassaraa sorsunneqqannginnerup nalaani nakkutiginninneq aammalu namminersortuunermik malunnartitsineq. Suliassalli allat akornanni taaneqqarsinnaapput aalisarnermik nakkutilliineq, ujaasineq aammalu annaassiniaaneq, imartami avatangiisinut nakkutilliineq aammalu mingutsitsinermut akiuiniarneq, tatsinik uuttortaaneq aammalu Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut ikiuineq.

Slædepatruljen SIRIUSip namminersortuunerup malunnartinna, politiitut oqartussaalluni ilisimasassarsiortunik aammalu nunami allanngutsaaliukkami eqqissisimatitaanissamik aalajangersakkanik nakkutilliinerit taamatullu sumiiffimmi nakkutiginninneq suliassarai.

Station Nordip pingaarnertut suliassaraa Kalaallit Nunaanni illersornissamut suliassaqqarfinni, tassani ilaatigut Slædepatruljen SIRIUS aammalu Luftgruppe Vest tapersersorniarlugit ukioq kaajallallugu mittarfiup aammalu unnuisarfiit piareersimatinnissaat. Taamatuttaaq Station Nord qallunaat sumiiffimmi namminersorlutik ingerlatsinerannut ataavartitsinermi peqataavoq. Tassani Kalaallit Nunaanni politimesteri sinnerlugu Nunami allanngutsaaliukkamut tikeraartunut, amerlanertigut Station Nord aqqutigalugu ingerlaqqittussatut aqqusaartunut, politiitut oqartussaaneq ingerlanneqqarpoq. Aammattaaq Station Nord Kalaallit Nunaata avannaata kangiani ilisimatusarnikkut ingerlatanut tamanut ikiuisarpoq taamatullu Danmarks Meteorologiske Institutimut aammalu Danmarkimi avatangiisinut misissuinernut (Danmarks Miljøundersøgelser) nalunaarsuutinik katersisarluni.

Forvarets Vagt Mestersvig atortunik pilersuisutut inissisimavoq, tassani sulisut marluk ukioq kaajallallugu sumiiffimmi ingerlatsisarput. Suulluunniit iluarsaassinerit tamarmik, pilersueqqinnerit, qamutininik sunilluunniit

ingerlassinerit, timmisartunik suliaqarnerit, radiukkut kiffartuussinerit aammalu ilisimasassarsiortunik il.il. nakkutiginninnerit tassani suliarineqartarput.

Nittartakkat

Illersornissaq pillugu nittartakkami: <http://www2.forsvaret.dk/> annertunerusumik atuartoqarsinnaavoq.

Takussutissaq 6.1. Illersornissaqarfiup Kalaallit Nunaanni suliaasaqarfinnut ukiumut aningaasartuutai

	2005	2011	2012	2013	2014	2015
	Mio. kr.					
Aningaasartuutit katillugit	228	499	581	382	408	354
Aalisarnermik nakkutilliinermi katillugit	159	387	435	285	295	221
- Aalisarnermut nakkutilliineq Søværnet 1)	111	309	349	203	204	178
- Aalisarnermut nakkutilliinermi ikiuinerit Søværnet 2)	13	12	18	11	12	9
- Aalisarnermut nakkutilliineq Flyvevåbnet 3)	12	66	68	71	79	34
- Aalisarnermut nakkutilliinermi ikiuinerit Flyvevåbnet 4)	23	-	-	-	-	-
Kalaallit Nunaanni Sakkutooqarfik 5)	47	80	104	81	95	115
Sirius il.il.	17	22	27	11	16	12
Mittarfiit	4	10	15	5	2	6

Malugiuk: 2013-imi kisitsisit tamarmik pingaarnertut sulianut, tassani nakkutiginninnermut aammalu namminersortuulluni ingerlanermit, aalisarnermut nakkutilliinermut aammalu ujaasinnermut annaassiniarnernullu aningaasartuutit tamakkiisunik imaqarput. Taamatuttaaq ilaapput sakkutooqarfinni kiffartuussinerit, sikunik alapernaarsuinerit, avatangiisimut nakkutiginninnermi peqataanerit aammalu mingutsitsinnermut akiuiniarnerit, tatsinik uuttortaanerit il.il. Kisitsisittaaq tamarmik akissarsianik aammalu aningaasartuutit allanik imaqarput.

Flyvevåbnet atorlugu aalisarnermut nakkutilliinermi ikiuilluni sullissisut akilerneqarput taamatullu ingerlataq aningaasartuutit naatsorsorneqarluni. Siriuspatruljen aammalu Station Nord aqqissuussaannik Issittumi Sakkutooqarfinnut ilaatinneqarput. Atortunik soorlu umiarsuarnik timmisartunillu taamaatitsinerit aammalu aserfallatsaaliuinerit ukiut ingerlanerini annertuumik nikingassuteqalertitsinnaapput, assersuutigalugu nakkutilliinermi umiarsuarnik iluarsaassinerit aammalu aserfallatsaaliuinerit marlunnik kisitsisitalinnik millionit nalinginik allannorarsinnaapput.

Nalunaarut:

- 1) Toqqaannartumik toqqaannangitsumillu umiarsuarnut aningaasartuutit imaqarput, ilaatigut taamaatitsinerit aammalu aserfallatsaaliuinerit. Søværnini angallatit atorunnaarsinneqarput nakkutilliinermullu angallatinik anginerusunik aammalu ingerlatsinerit akisunerusunik taarserneqarput, tamannalu aningaasartuutit tamakkiisut katinnerini malunnartumik qaffariaammik kinguneqarluni.
- 2) Allanut naleqqiullugu ingerlatseqatigiinnermi toqqaannartumik toqqaannangitsunillu Chef og Eskadrestab-imut 1. Eskadre Frederikshavnimiittumut aningaasartuutit imaqarput.
- 3) Allanut naleqqiullugu ingerlatseqatigiinnermi toqqaannartumik toqqaannangitsunillu timmisartunut, qulimiguullinnut aammalu Air Transportimit Ålborgimiittumut ikiuinerit aningaasartuutit imaqarput. Søværnets Helikoptertjeneste 1. januaari 2011 aallarnefigalugu FTK-mut nuutsinneqarput.
- 5) Issittumi Sakkutooqarfiup ingerlatallu allat, SIRIUS aamma Station Nord minillugit, ingerlanneqarnerit aningaasartuutit tamanik imaqarput.

Najoqqutaq: Forsvarsministeriet

7. Sillimaniarnermi Aqutsisoqarfik

Sillimaniarnermi Aqutsisoqarfik

Sillimaniarnermi Aqutsisoqarfik aamma Danmarkimi naalagaaffiup ataani inissisimavoq. Illersornissamut ministerip naalagaaffiup iluani annaassiniarnissamut sillimaniarneq qullersaalluni oqartussaaffigaa. Sillimaniarnermut inatsimmi allaqqavoq sorsunneqannginnerup nalaani inunnut, pigisanut imaluunniit avatangiisinut asuliunngitsumik ajoqusiisinnaasumik imaluunniit navianartorsiortitsisinnaasumik ajunaarnersuaqartillugu illersornissamut ministerip nunani allani annaassiniarnermut sillimaniarnissamik aallartitsisoqarnissaa aalajangissagaa.

Sillimaniarnermut Aqutsisoqarfiuttaaq suliassaraa ajunaarnernut ajunaarnersuaqarnernullu ikiuiniarluni pinaveersaartitsiniarlunilu sillimaniarnerup ineriartortinnissaa aammalu nukittorsarnissaa, taamaattumillu inuiaqatigiinni ikiuinernik, nunat tamalaat akornanni ikiuinernik, paasisimasaqarluartutut sillimaniarnermik, ikuallattoqarnissaanut pinaveersaartitsinernik aammalu ilinniarnernik sillimaniarnermilu ineriartortitsinernik naalagaaffiup ataani suliassanik ingerlataqartarpoq.

Nittartakkat

Sillimaniarnermut Aqutsisoqarfik pillugu nittartakkami: <http://brs.dk/> -imi atuartoqarsinnaavoq.

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2016 ukiumoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

